

## VAN EIGEN BODEM

### Nieuwe boeken van twee veelgelezen Nederlandse schrijfsters

Elle van den Bogaart. (2018). *Twee seconden*. Haarlem: Holland. Isbn 978 90 251 1422 0, € 14,95, 154 blz.

Joyce Pool. (2018). *Het kompas*. Rotterdam: Lemniscaat. Isbn 978 90 477 0864 3, € 15,95, 215 blz.

Joyce Pool en Elle van den Bogaart zijn niet meer weg te denken van de leeslijsten, in ieder geval in de onderbouw, hoewel Pool met *De castrat* (2013) en *Kate Howard: Bloedlijn* (2015) ook enkele interessante boeken schreef voor de wat oudere lezers. Recent verschenen er nieuwe titels van deze getalenteerde schrijfsters. *Het kompas* van Pool is een historische roman met een documentair karakter, gebaseerd op ware gebeurtenissen. Van den Bogaarts *Twee seconden* is een realistisch, hedendaags verhaal over een jongen wiens leven verandert in een hel na een ondoordachte actie – een tragisch verhaal met een boodschap.

#### Een noodlottige zeereis

Londen, 1950. Davey kan bijna niet wachten. Met negen andere *seascouts* zal hij Het Kanaal oversteken. In een *whaler* (een walvisvaarderssloop): de Wangle III. Een maand van voorbereidingen is aan de reis naar Calais voorafgegaan. De Wangle III verkeert in puike conditie. Net voor ze op zaterdag 12 augustus uitvaren, wordt Davey ziek. Zo ziek dat hij van de dokter niet mee mag.

Een week later is hij genoeg opgeknaapt om zijn vrienden na hun tocht op te wachten. Maar het bootje blijft weg. Davey, de overige leden van de Seascoutgroep van het Engelse Mortlake en alle familieleden behouden aanvankelijk goede hoop op een veilige thuiskomst. Maar naarmate de tijd verstrijkt, wordt de hoop op een goede afloop steeds minder. De tienkoppige bemanning van de Wangle III is spoorloos verdwenen. Zelfs de BBC, die landelijk bekendheid geeft aan het mysterie rond de vermiste scouts, kan daarin geen verandering brengen. Het laatste nieuws is dat de Wangle op zaterdag 19 augustus de haven van Dover is uitgesleept.

Dan, half september, worden er lichamen gevonden, aangespoeld op Texel. Na identificatie worden de ergste vermoedens bewaarheid. Het gaat om twee bemanningsleden van de Wangle III. En daar blijft het niet bij.

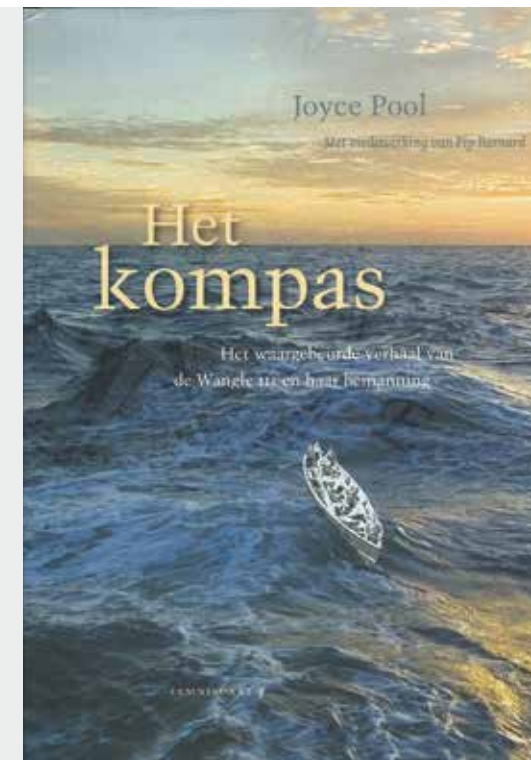
*Het kompas* is opgebouwd uit twee delen. Het eerste deel vertelt het aangrijpende verhaal van Davey en de ramp waaraan hij ontsnapte. In het tweede deel beschrijven Joyce Pool en haar man, journalist Pip Barnard, hoe zij op zoek gingen naar de geschiedenis van de Wangle III: een speurtocht die leidde naar familieleden, dwars door Engeland, Frankrijk, Duitsland en Nederland en zelfs naar Scotland Yard. Dit informatieve tweede gedeelte is door de auteur en haar levenspartner volop geïllustreerd met foto's. Uit eigen collectie, maar ook met historisch beeldmateriaal van diverse instanties.

*Het kompas* is een absolute aanrader voor de liefhebber van spannende, avontuurlijke en historische verhalen. Het verhaal is zo geschreven dat je alle gebeurtenissen meemaakt door de ogen van Davey. Dat maakt dat je je prima kunt inleven in het innerlijk van deze hoofdpersoon. Door het dramatische onderwerp en de directe manier van vertellen worden jongeren in de onderbouw door dit verhaal beslist geraakt.

#### Een fataal besluit

Thomas de Laat heeft nog maar net zijn rijbewijs. De stoere BMW van zijn overleden vader is natuurlijk het ultieme vervoersmiddel om als achttienjarige een feest te bezoeken van school. Niet alleen om te scoren bij vrienden, maar vooral ook omdat de bloedmooie Alicia Fernández er zal zijn, het meisje met wie Thomas het de afgelopen weken zorgvuldig heeft aangelegd. Het kan niet anders of vanavond weet hij de Spaanse Alicia definitief voor zich te winnen.

Onderweg naar het feest gaat het gruwelijk mis. Thomas wordt gebeld door Alicia en hij kan de verleiding niet weerstaan zijn mobiel op te nemen. Hij raakt afgeleid, maakt een stuurfout en komt in botsing met een onbekend voorwerp. Of was het misschien toch een dier, of zelfs een mens? Thomas weet het niet, want de beslagen autoruiten belemmeren het zicht. In blinde paniek geeft hij gas en hij rijdt door. Aangekomen op het feest zwijgt hij tegenover zijn vrienden over de aanrijding en hij raakt al snel in de ban van Alicia, met wie hij voor het eerst



zoent. Maar het onderbuikgevoel blijft knagen en verandert in een steen in zijn maag wanneer hij op de terugweg witte schermen en een ambulance ontwaart in de straat waar hij eerder die avond een aanrijding veroorzaakte.

De volgende morgen stromen de berichtjes van zijn vrienden binnen op Thomas' telefoon. In de Homeruslaan is een zeventienjarig meisje van school aangereden. Ze is in kritieke toestand overgebracht naar het ziekenhuis en wordt daar om verdere hersenschade te voorkomen in coma gehouden. De dader is doorgereden en de politie roept getuigen op zich te melden. Het slachtoffer blijkt een bekende, Dana van Remonde, een kennis ook van Alicia en de zus van Romijn, met wie Thomas ooit bij Albert Heijn werkte.

Thomas besluit tegen beter weten in te zwijgen en hij sust zijn geweten met de gedachte dat het heel goed mogelijk is dat een ander schuldig is. Langzaam maar zeker raakt hij verstrikt in een web van leugens, en het is verbazingwekkend

hoe het draaien en liegen over ondermeer de schade aan de BMW hem steeds makkelijker afgaat.

Als de aan lagerwal geraakte vader van Thomas' beste vriend Kasper een bekentenis aflegt omdat hij dronken achter het stuur diezelfde avond door de Homeruslaan reed, lijkt de zaak voor Thomas ten goede te keren. Maar niets is minder waar. De nachtmerrie gaat door.

Het was even stil rond Elle van den Bogaart (1959), die in 2003 debuteerde met *De gele scooter*, waarvoor ze destijds de Debutantenprijs in ontvangst mocht nemen van de Jonge Jury. Ze ontwikkelde zich daarna al ras tot een productief auteur. Vrijwel jaarlijks verscheen er van haar een nieuw verhaal, waarbij ze net als in haar debuut (seksueel misbruik) de wat zwaardere thema's bepaald niet schuwde. Zo gaat *Krassen* (2004) over het verdriet en de rouw na een zelfdoding, *Prooi* (2006) speelt zich af in de wereld van de betaalde seks, *No deal* (2012) vertelt het verhaal van een jongen die zich laat verleiden tot het smokkelen van

drugs en *Lijfstraf* (2015) is een aangrijpende en spannende geschiedenis over homoseksualiteit.

En nu, na een pauze van drie jaar, verscheen *Twee seconden*, weer een typisch Van den Bogaart-boek. Het bevat alle ingrediënten die kenmerkend zijn voor het oeuvre van de schrijfster. Naast een serieus onderwerp – hoe het gebruik van een mobieltje in de auto de levens verwoest van meerdere verhaalfiguren – een geschiedenis met veel vaart, goed uitgewerkte karakters en boven alles heel toegankelijk geschreven. Geen verhaal met een happy end, maar wel een boek dat jongeren aan het denken zet over de gevaren van de mobiele telefoon in het verkeer. Een fascinerende en boeiende geschiedenis die noopt tot bezinning. Ik zou zeggen: heel geschikt voor lezers in het vmbo van veertien jaar en ouder. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over geschikte jeugdboeken, zie <[www.eenboekjeopen.nl](http://www.eenboekjeopen.nl)>.